

UMOWA
między Unią Europejską a Demokratyczną Republiką Timoru Wschodniego dotycząca zniesienia
wiz krótkoterminowych

UNIA EUROPEJSKA, zwana dalej „Unią” lub „UE”, oraz

DEMOKRATYCZNA REPUBLIKA TIMORU WSCHODNIEGO, zwana dalej „Timorem Wschodnim”,

zwane dalej łącznie „Umawiającymi się Stronami”,

MAJĄC NA UWADZE dalszy rozwój przyjaznych stosunków między Umawiającymi się Stronami oraz pragnąc ułatwić podróże poprzez zapewnienie bezwizowego wjazdu i pobytu krótkoterminowego dla swoich obywateli,

UWZGLĘDNIAJĄC rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 509/2014 z dnia 15 maja 2014 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 539/2001 wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu⁽¹⁾, między innymi poprzez przeniesienie 19 państw trzecich, w tym Timoru Wschodniego, do wykazu państw trzecich, których obywatele są zwolnieni z obowiązku wizowego podczas pobytu krótkoterminowego w państwach członkowskich,

MAJĄC NA UWADZE, że zgodnie z art. 1 rozporządzenia (UE) nr 509/2014 zwolnienie z obowiązku wizowego w odniesieniu do tych 19 państw ma zastosowanie od dnia wejścia w życie umowy dotyczącej zwolnienia z obowiązku wizowego, która zostanie zawarta z Unią,

PRAGNĄC zagwarantować przestrzeganie zasady równego traktowania wszystkich obywateli UE,

BIORĄC POD UWAGĘ, że osoby podróżujące w celu prowadzenia działalności zarobkowej podczas pobytu krótkoterminowego nie są objęte niniejszą Umową i dlatego dla tej kategorii osób zastosowanie mają w dalszym ciągu odpowiednie przepisy prawa unijnego, prawa krajowego państw członkowskich i prawa krajowego Timoru Wschodniego dotyczące obowiązku wizowego lub zwolnienia z takiego obowiązku oraz dostępu do zatrudnienia,

BIORĄC POD UWAGĘ Protokół w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości oraz Protokół w sprawie dorobku Schengen włączony w ramy Unii Europejskiej, załączone do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, a także potwierdzając, że postanowienia niniejszej Umowy nie mają zastosowania do Zjednoczonego Królestwa i Irlandii,

POSTANAWIAJĄ, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

Cel

Niniejsza Umowa stanowi, że obywatele Unii i obywatele Timoru Wschodniego mogą podróżować bez wiz na terytorium drugiej Umawiającej się Strony przez okres nieprzekraczający 90 dni w każdym okresie 180-dniowym.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej Umowy:

- a) „państwo członkowskie” oznacza każde państwo członkowskie Unii, z wyjątkiem Zjednoczonego Królestwa i Irlandii;
- b) „obywatel Unii” oznacza obywatela państwa członkowskiego w rozumieniu definicji zawartej w lit. a);

⁽¹⁾ Dz.U. L 149 z 20.5.2014, s. 67.

- c) „obywatel Timoru Wschodniego” oznacza każdą osobę posiadającą obywatelstwo Timoru Wschodniego;
- d) „strefa Schengen” oznacza obszar bez granic wewnętrznych obejmujący terytoria państw członkowskich w rozumieniu definicji zawartej w lit. a), stosujących w pełni dorobek Schengen.

Artykuł 3

Zakres stosowania

1. Obywatele Unii posiadający ważny paszport zwykły, dyplomatyczny, służbowy, urzędowy lub specjalny wydany przez państwo członkowskie mogą wjechać na terytorium Timoru Wschodniego i przebywać na nim bez wizy przez okres pobytu określony w art. 4 ust. 1.

Obywatele Timoru Wschodniego posiadający ważny paszport zwykły, dyplomatyczny, służbowy, urzędowy lub specjalny wydany przez Timor Wschodni mogą wjechać na terytorium państw członkowskich i przebywać na nim bez wizy przez okres pobytu określony w art. 4 ust. 2.

2. Ust. 1 niniejszego artykułu nie ma zastosowania do osób podróżujących w celu prowadzenia działalności zarobkowej.

W przypadku tej kategorii osób każde państwo członkowskie może indywidualnie podjąć decyzję o nałożeniu obowiązku wizowego na obywateli Timoru Wschodniego lub o jego zniesieniu, zgodnie z art. 4 ust. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 539/2001 ⁽¹⁾.

W przypadku tej kategorii osób Timor Wschodni może podjąć decyzję o nałożeniu obowiązku wizowego na obywateli poszczególnych państw członkowskich lub o jego zniesieniu, zgodnie ze swoim prawem krajowym.

3. Zniesienie wiz przewidziane niniejszą Umową obowiązuje bez uszczerbku dla przepisów Umawiających się Stron dotyczących warunków wjazdu i pobytu krótkoterminowego. Państwa członkowskie i Timor Wschodni zastrzegają sobie prawo do odmowy wjazdu i pobytu krótkoterminowego na ich terytorium, jeśli którykolwiek z powyższych warunków nie jest spełniony.

4. Zniesienie wiz obowiązuje niezależnie od środka transportu wykorzystywanego do przekroczenia granic Umawiających się Stron.

5. Kwestie nieobjęte niniejszą Umową są regulowane prawem unijnym, prawem krajowym państw członkowskich i prawem krajowym Timoru Wschodniego.

Artykuł 4

Czas pobytu

1. Obywatele Unii mogą przebywać na terytorium Timoru Wschodniego przez okres nieprzekraczający 90 dni w każdym okresie 180-dniowym.

2. Obywatele Timoru Wschodniego mogą przebywać na terytorium państw członkowskich stosujących w pełni dorobek Schengen przez okres nieprzekraczający 90 dni w każdym okresie 180-dniowym. Okres ten jest obliczany niezależnie od jakiegokolwiek pobytu w państwie członkowskim, które nie stosuje jeszcze w pełni dorobku Schengen.

Obywatele Timoru Wschodniego mogą przebywać na terytorium każdego państwa członkowskiego, które nie stosuje jeszcze w pełni dorobku Schengen, przez okres nieprzekraczający 90 dni w każdym okresie 180-dniowym, niezależnie od okresu pobytu obliczanego dla terytorium państw członkowskich stosujących w pełni dorobek Schengen.

3. Niniejsza Umowa nie ma wpływu na możliwość przedłużenia przez Timor Wschodni i państwa członkowskie okresu pobytu ponad okres 90 dni zgodnie z ich prawem krajowym oraz prawem unijnym.

Artykuł 5

Terytorialny zakres stosowania

- 1. W przypadku Republiki Francuskiej niniejszą Umowę stosuje się tylko do jej europejskiego terytorium.
- 2. W przypadku Królestwa Niderlandów niniejszą Umowę stosuje się tylko do jego europejskiego terytorium.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 539/2001 z dnia 15 marca 2001 r. wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (Dz.U. L 81 z 21.3.2001, s. 1).

Artykuł 6

Wspólny komitet ds. zarządzania Umową

1. Umawiające się Strony powołują wspólny komitet ekspertów (zwany dalej „komitetem”), w skład którego wchodzi przedstawiciele Unii i przedstawiciele Timoru Wschodniego. Unię reprezentuje Komisja Europejska.
2. Komitet wykonuje między innymi następujące zadania:
 - a) monitorowanie wykonania niniejszej Umowy;
 - b) proponowanie zmian lub uzupełnień niniejszej Umowy;
 - c) rozstrzyganie sporów dotyczących interpretacji lub stosowania niniejszej Umowy.
3. Posiedzenia komitetu zwoływane są w każdym przypadku, gdy jest to niezbędne, na wniosek jednej z Umawiających się Stron.
4. Komitet uchwała swój regulamin wewnętrzny.

Artykuł 7

Stosunek między niniejszą Umową a istniejącymi dwustronnymi umowami między państwami członkowskimi a Timorem Wschodnim dotyczącymi zniesienia wiz

Niniejsza Umowa jest nadrzędna wobec wszelkich dwustronnych umów lub ustaleń zawartych między poszczególnymi państwami członkowskimi a Timorem Wschodnim w zakresie, w jakim dotyczą one kwestii objętych niniejszą Umową.

Artykuł 8

Postanowienia końcowe

1. Niniejsza Umowa zostaje ratyfikowana lub zatwierdzona przez Umawiające się Strony zgodnie z ich wewnętrznymi procedurami i wchodzi w życie pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po dacie późniejszego z dwóch powiadomień, w których Umawiające się Strony dokonają wzajemnej notyfikacji o zakończeniu tych procedur.

Niniejszą Umowę stosuje się tymczasowo od dnia jej podpisania.

2. Niniejsza Umowa zostaje zawarta na czas nieokreślony, z zastrzeżeniem możliwości jej wypowiedzenia zgodnie z ust. 5.
3. Niniejszą Umowę można zmienić za pisemnym porozumieniem Umawiających się Stron. Zmiany wchodzi w życie po dokonaniu przez Umawiające się Strony wzajemnej notyfikacji o zakończeniu ich wewnętrznych procedur, które są niezbędne w tym celu.
4. Każda z Umawiających się Stron może zawiesić stosowanie wszystkich lub niektórych postanowień niniejszej Umowy, w szczególności ze względu na porządek publiczny, ochronę bezpieczeństwa narodowego, ochronę zdrowia publicznego, nielegalną imigrację lub ponowne wprowadzenie obowiązku wizowego przez jedną z Umawiających się Stron. O decyzji w sprawie zawieszenia stosowania niniejszej Umowy powiadamia się drugą Umawiającą się Stronę nie później niż dwa miesiące przed jej planowanym wejściem w życie. Z chwilą ustania powodów zawieszenia stosowania niniejszej Umowy Umawiająca się Strona, która zawiesiła stosowanie niniejszej Umowy, niezwłocznie informuje o tym fakcie drugą Umawiającą się Stronę i przywraca stosowanie niniejszej Umowy.
5. Każda z Umawiających się Stron może wypowiedzieć niniejszą Umowę w drodze pisemnego zawiadomienia drugiej Strony. Niniejsza Umowa przestaje obowiązywać po upływie 90 dni od daty takiego zawiadomienia.
6. Timor Wschodni może zawiesić stosowanie niniejszej Umowy lub wypowiedzieć niniejszą Umowę wyłącznie w odniesieniu do wszystkich państw członkowskich.
7. Unia może zawiesić stosowanie niniejszej Umowy lub wypowiedzieć niniejszą Umowę wyłącznie w odniesieniu do wszystkich swoich państw członkowskich.

Sporządzono w dwóch egzemplarzach w językach: angielskim, bułgarskim, chorwackim, czeskim, duńskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, litewskim, łotewskim, maltańskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, rumuńskim, węgierskim i włoskim, przy czym teksty w każdym z tych języków są jednakowo autentyczne.

Съставено в Брюксел на двадесет и осми май две хиляди и петнадесета година.
Hecho en Bruselas, el veintiocho de mayo de dos mil quince.
V Bruselu dne dvacátého osmého května dva tisíce patnáct.
Udfærdiget i Bruxelles den otteogtyvende maj to tusind og femten.
Geschehen zu Brüssel am achtundzwanzigsten Mai zweitausendfünfzehn.
Kahe tuhande viieteistkümnenda aasta maikuu kahekümne kaheksandal päeval Brüsselis.
Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι οκτώ Μαΐου δύο χιλιάδες δεκαπέντε.
Done at Brussels on the twenty-eighth day of May in the year two thousand and fifteen.
Fait à Bruxelles, le vingt-huit mai deux mille quinze.
Sastavljeno u Bruxellesu dvadeset osmog svibnja dvije tisuće petnaeste.
Fatto a Bruxelles, addì ventotto maggio duemilaquindici.
Briselē, divi tūkstoši piecpadsmitā gada divdesmit astotajā maijā.
Priimta du tūkstančiai penkioliktą metų gegužės dvidešimt aštuntą dieną Briuselyje.
Kelt Brüsszelben, a kétézer-tizenötödik év május havának huszonnyolcadik napján.
Magħmul fi Brussell, fit-tmienja u għoxrin jum ta' Mejju tas-sena elfejn u ħmistax.
Gedaan te Brussel, de achtentwintigste mei tweeduizend vijftien.
Sporządzono w Brukseli dnia dwudziestego ósmego maja roku dwa tysiące piętnastego.
Feito em Bruxelas, em vinte e oito de maio de dois mil e quinze.
Întocmit la Bruxelles la douăzeci și opt mai două mii cincisprezece.
V Bruseli dvadsiateho ôsmeho mája dvetisícpätnásť.
V Bruslju, dne osemindvajsetega maja leta dva tisoč petnajst.
Tehty Brysselissä kahdentenäkymmenentenäkahdeksantena päivänä toukokuuta vuonna kaksituhattaviisitoista.
Som skedde i Bryssel den tjugoåttonde maj tjugohundrafemton.

За Европейския съюз
 Por la Unión Europea
 За Европскую унию
 For Den Europæiske Union
 Für die Europäische Union
 Euroopa Liidu nimel
 Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
 For the European Union
 Pour l'Union européenne
 Za Europejską uniję
 Per l'Unione europea
 Eiropas Savienības vārdā —
 Europos Sąjungos vardu
 Az Európai Unió részéről
 Għall-Unjoni Ewropea
 Voor de Europese Unie
 W imieniu Unii Europejskiej
 Pela União Europeia
 Pentru Uniunea Europeană
 Za Európsku úniu
 Za Evropsko unijo
 Euroopan unionin puolesta
 För Europeiska unionen

 7.12.16/0-5

За Демократична република Източен Тимор
 Por la República Democrática de Timor Oriental
 За Демократичку републику Вýchодní Timor
 For Den Demokratiske Republik Timor-Leste
 Für die Demokratische Republik Timor-Leste
 Timor-Leste Demokraatliku Vabariigi nimel
 Για τη Δημοκρατία του Τιμόρ-Λέστε
 For the Democratic Republic of Timor-Leste
 Pour la République démocratique du Timor-Oriental
 Za Demokratsku Republiku Timor-Leste
 Per la Repubblica democratica di Timor Leste
 Austrumtimoras Demokrātiskās Republikas vārdā
 Rytų Timoro Demokratinės Respublikos vardu
 A Kelet-timori Demokratikus Köztársaság részéről
 Għar-Repubblika Demokratika ta' Timor Leste
 Voor de Democratische Republiek Oost-Timor
 W imieniu Demokratycznej Republiki Timoru Wschodniego
 Pela República Democrática de Timor-Leste
 Republica Democratică a Timorului de Est
 Za Východotimorskú demokratickú republiku
 Za Demokratično Republiko Vzhodni Timor
 Itä-Timorin demokraattisen tasavallan puolesta
 För Demokratiska republiken Östtimor

 26/6/2015

WSPÓLNA DEKLARACJA W ODNIESIENIU DO ISLANDII, NORWEGII, SZWAJCARII I LIECHTENSTEINU

Umawiające się Strony przyjmują do wiadomości ścisłe związki między Unią Europejską a Norwegią, Islandią, Szwajcarią i Liechtensteinem, w szczególności na mocy umów z dnia 18 maja 1999 r. i 26 października 2004 r. dotyczących włączenia tych państw we wprowadzanie, stosowanie i rozwijanie dorobku Schengen.

W związku z tym pożądane jest, aby władze Norwegii, Islandii, Szwajcarii i Liechtensteinu, z jednej strony, oraz władze Timoru Wschodniego, z drugiej strony, zawarły niezwłocznie dwustronne umowy dotyczące zniesienia wiz krótkoterminowych na podobnych warunkach jak niniejsza Umowa.

WSPÓLNA DEKLARACJA W SPRAWIE WYKŁADNI KATEGORII OSÓB PODRÓŻUJĄCYCH W CELU PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI ZAROBKOWEJ, O KTÓREJ MOWA W ART. 3 UST. 2 NINIEJSZEJ UMOWY

Pragnąc zapewnić spójną wykładnię, Umawiające się Strony uzgadniają na potrzeby niniejszej Umowy, że kategoria osób prowadzących działalność zarobkową obejmuje osoby wjeżdżające w celu wykonywania działalności zawodowej lub pracy za wynagrodzeniem na terytorium innej Umawiającej się Strony jako pracownik lub dostawca usług.

Kategoria ta nie obejmuje:

- przedsiębiorców, tj. osób podróżujących w celu rozmów biznesowych (bez zatrudnienia w państwie drugiej Umawiającej się Strony),
- sportowców lub artystów wykonujących działalność na zasadzie *ad hoc*,
- dziennikarzy wysłanych przez media działające w ich państwie zamieszkania, oraz
- stażystów wewnątrz korporacyjnych.

Wdrażanie niniejszej deklaracji jest monitorowane przez wspólny komitet w ramach jego obowiązków na mocy art. 6 niniejszej Umowy, który może zaproponować zmiany niniejszej deklaracji, jeżeli uzna je za konieczne w oparciu o doświadczenia Umawiających się Stron.

WSPÓLNA DEKLARACJA W SPRAWIE WYKŁADNI OKRESU 90 DNI W KAŻDYM OKRESIE 180-DNIOWYM, O
KTÓRYM MOWA W ART. 4 NINIEJSZEJ UMOWY

Umawiające się Strony uznają, że okres nieprzekraczający 90 dni w każdym okresie 180-dniowym, o którym mowa w art. 4 niniejszej Umowy, oznacza albo ciągły pobyt, albo kilka następujących po sobie pobytów, których łączny czas trwania nie przekracza 90 dni w każdym okresie 180-dniowym.

Pojęcie „każdy” oznacza stosowanie ruchomego 180-dniowego okresu odniesienia, zakładającego sprawdzenie wstecz, dla każdego dnia pobytu, ostatniego 180-dniowego okresu w celu ustalenia, czy wymóg dotyczący nieprzekroczenia 90 dni w każdym okresie 180-dniowym pozostaje spełniony. Oznacza to między innymi, że nieobecność przez nieprzerwany okres 90 dni umożliwia kolejny pobyt nieprzekraczający 90 dni.

WSPÓLNA DEKLARACJA DOTYCZĄCA INFORMOWANIA OBYWATELI O UMOWIE DOTYCZĄCEJ ZNIESIENIA WIZ

Uznając znaczenie zasady przejrzystości dla obywateli Unii Europejskiej i obywateli Timoru Wschodniego, Umawiające się Strony zgadzają się zapewnić rozpowszechnienie pełnych informacji o treści i skutkach umowy dotyczącej zniesienia wiz i związanych z nią kwestiach, takich jak warunki wjazdu.
